

200120

Till Sweden Green
Building Council

Handläggare: Marie-Louise Luther

Remissynpunkter från Astma- och Allergiförbundet på Miljöbyggnad i Drift

Astma- och Allergiförbundet har tidigare bjudits in och deltagit i referensgrupp om systemet Miljöbyggnad i Drift 2018 och lämnade då vissa synpunkter. Vi är tack-samma att vi fått delta i processen med framtagning av MBIID och är glada att vissa av våra synpunkter kommit med redan i remissutgåvan. Vi har även några förslag på ändringar och tillägg. Vi uttalar oss om som en organisation som representerar extra känsliga brukare av byggnader.

Generella synpunkter:

1. Om ventilation i kraven, rad 64-68 (MBiD 03:V:S:1-5) och rad 170, MBIID 07:V:S:2 och rad 189 MBIID 07:V:L:1) samt rad 107 (MBiD 05:V:S:6) och rad 299 (MBiD 15:V:S:4). Om fukt i kraven, rad 217-219 (MBiD 09:V:S:9-11)

Vi anser att det är bra och viktigt att många olika inomhusmiljöparametrar finns med, bl a ventilation, fukt, städbarhet, kritiska rum och byggnadsdelar. Brister i ventilationssystem som påverkar inomhusluften negativt och fuktskador anser vi dock inte borde vara frivilliga krav, lagkrav på åtgärder finns i bl a Miljöbalken.

Förslag till ändring:

ändra till obligatoriskt krav istället för frivilligt för de angivna raderna om ventilation och fukt i kraven.

Motivering:

Hälsorisker med fukt finns beskrivna bl a i WHO:s riktlinjer Dampness and mould;
<https://www.who.int/airpollution/guidelines/dampness-mould/en/>

Hälsorisker med bristfällig ventilation finns beskrivna (bla ökar astma och allergi) vid luftomsättning lägre än normen 0,5 oms/h i bostäder;

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15330773>

2. Om avstängd ventilation vid energihushållning:

Förslag på tillägg:

Fråga om ventilationen stängs av i lokaler (för energihushållning). Om svaret blir ja, ta med följdfråga hur det säkerställs att inomhusluften (och hälsan hos brukare) inte påverkas negativt. Vi ser helst att det är ett obligatoriskt krav.

Motivering:

Viktigt att ta med frågan om avstängd ventilation vid energihushållning av lokaler, bl a skolor och förskolor eftersom det kan finnas risk att inomhusluftens kvalitet och brukarnas hälsa påverkas negativt. I Boverkets "Regelsamling för byggande",

BBR 6:251 och BFS 2006:12 finns regler om ventilationsflöden och reduktion av flödena i lokaler (ej bostäder) när ingen vistas i byggnaden.

Folkhälsomyndigheten har också har också viss vägledning kring detta enligt Miljöbalken; <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/miljohalsa-och-halsoskydd/tillsynsvagledning-halsoskydd/kompletterande-vagledning-om-ventilation/>

Det finns forskning som visar på att inomhusluftens kvalitet kan påverkas negativt vid avstängd ventilation, t ex tillväxt av mikroorganismer i filter; se IVL Svenska Miljöinstitutet om kontor och ventilation;

<https://www.ivl.se/download/18.343dc99d14e8bb0f58b7695/1445517687767/B2166-P.pdf>. Även tryckförändringar i väggar mm kan förekomma vilket kan öka

riskerna för fuktproblem. För extra känsliga personer, t ex med astma kan detta innebära en särskild risk. Det kan läggas in under t ex avsnitt om ventilation eller styrning och reglering.

Specifika krav:

MBiD 09:V:S:12 Vore bra om även hälsofarliga kemikalier togs upp, t ex ftalater (som frivilligt krav).

MBiD 14:V:S:17-19 Mycket bra förslag att uppmuntra framtagning av loggbok för byggvaror genom insamling av varudeklarationer och lista halter enligt KEMI:s PRIO kriterier.

MBiD 15:V:S:9, om rökförbud i byggnaden och i anslutning till den;
Vi anser att det är mycket bra att "rökförbud i hela byggnaden eller i anslutning till den" finns med som frivilligt krav.

MBiD 15:V:L:3, om doftsättning av inomhusluften;

Förslag på ändring: Det är mycket bra att krav om "doftsättning av inomhusluften inte är tillåten" finns med. Vi anser dock att det istället för ett frivilligt krav borde vara obligatoriskt i offentliga lokaler som t ex köpcentrum, i lokaler för kollektivtrafik, vård och på arbetsplatser, skolor och liknande.

Motivering:

Forskning visar att mycket låga halter kemiska/doftande ämnen i inomhusluften kan ge besvär för personer med doftöverkänslighet - sk sensorisk hyperreaktivitet, se förbundets yttrande med hänvisning till forskning här;

<https://astmaoallergiforbundet.se/wp-content/uploads/2016/09/Yttrande-om---verklagat---rende-om-dofts-ttning-i-Solna-C---verklagan-till-M-M--D.pdf> . Det finns två prejudicerande domar om förbud mot doftsättning i köpcentrum från Mark- och Miljööverdomstolen, målnr; M 3408-17 och M 3294-17.

MBiD 15:V:B:1, om parfymfria tvättmaskiner i gemensam tvättstuga:

Mycket bra att det finns med frivilligt krav på "det finns parfymfria tvättmaskiner i gemensam tvättstuga". Vi önskar dock ett tillägg enligt nedan.

Förslag på tillägg; det kan vara en bättre lösning att ha en tvättstuga med bara parfymfria maskiner om det finns flera tvättstugor.

Motivering; det är bra om en tvättstuga är helt parfymfri eftersom personer med överkänslighet mot parfymdofter kan ha svårt att vistas i tvättstugor där det även tvättas med parfymerat tvätt- och sköljmedel. Personer astma eller doftöverkänslighet reagerar på mycket låga halter kemiska/doftande ämnen i inomhusluft.

Bakgrund

Astma- och Allergiförbundet är en intresseorganisation som tillvaratar intressen för personer med allergisjukdom. Organisationen har idag nästan 17 000 medlemmar och ingår i Funktionsrätt Sverige. Allergi och annan överkänslighet har ökat under de senaste decennierna och tillhör numera våra mest utbredda kroniska sjukdomar. Ungefär vart tredje barn har pågående allergisjukdom och ca 9 % av barnen har läkardiagnosticerad astma - en ökning med 50 % sedan 2003 då andelen var 6 %.

45 % av den vuxna befolkningen uppger att de har allergi eller känslighet mot olika allergiframkallande ämnen som pollen eller pälsdjur och nästan 10% av den vuxna befolkningen har läkardiagnosticerad astma.

Maritha Sedvallson

Ordförande

Astma- och Allergiförbundet